

Dhr. mr. R.F.M. van Zutphen
Veteranenombudsman
Postbus 93122
2509 AC Den Haag

KD:Ambtelijke leiding
DIRECTORAAT-GENERAAL
BELEID

Locatie
Den Haag - Plein-
Kalvermarkt.
Kalvermarkt 32
's-Gravenhage

Postadres
Postbus 20701
2500 ES 'S-GRAVENHAGE
MPC 58B

Datum **03 APR 2025**
Betreft **Reactie op het rapport 'Erken mijn zorgen'**

Contactpersoon

[Redacted]
[Redacted]
T 06 [Redacted]
[Redacted]@mindef.nl

www.defensie.nl

Onze referentie

D2025-000786
MINDEF20250005111

*Bij beantwoording, datum,
onze referentie en onderwerp
vermelden.*

Geachte heer Van Zutphen,

Allereerst wil ik u hartelijk danken voor uw rapport 'Erken mijn zorgen'. Dit rapport is door u ook aan de directeur van het Nederlands Veteraneninstituut (NLVi) aangeboden en middels deze antwoordbrief reageer ik mede namens hem op het rapport.

Met veel belangstelling heb ik gelezen hoe u de resultaten van het onderzoek naar de ondersteuning van relaties van post-actieve veteranen beschrijft en aanbevelingen doet aan zowel het Nederlands Veteraneninstituut (NLVi) als Defensie over de wijze waarop de ondersteuning kan worden verbeterd. Voordat ik inga op uw aanbevelingen wil ik benadrukken dat ik erkenning, waardering en zorg voor relaties van veteranen erg belangrijk vind. Voor de relatie zelf, maar ook voor de veteraan die van de relatie vaak hulp en steun ervaart. Uw aanbevelingen beschouw ik dan ook als erg waardevol.

De aanbevelingen aan het NLVi zijn gericht op het vergroten van de bekendheid van de bijzondere zorgplicht voor relaties, die als gevolg van de inzet van de veteraan zorg nodig hebben. Het NLVi wordt geadviseerd om laagdrempelig uitvoering te geven aan de bijzondere zorgplicht, te investeren in kennis en kunde bij NLVi-medewerkers ter verbetering van de zorg en ondersteuning van relaties en te investeren in het vergroten van het aanbod van lotgenotencontact en ontspanningsactiviteiten. De aanbevelingen aan het ministerie van Defensie hebben vooral betrekking op het realiseren van de (financiële) randvoorwaarden om het NLVi in staat te stellen de aanbevelingen uit te voeren.

Het NLVi heeft aangegeven dat, ten aanzien van de belangrijkste aanbevelingen op het gebied van informatie, communicatie, bijzondere zorg, lotgenotencontact en ontspanningsactiviteiten voor relaties, de volgende acties reeds zijn genomen:

- Het NLVi heeft de website aangepast, waardoor de informatieverstrekking aan relaties is uitgebreid, de informatie makkelijker kan worden gevonden en ook beter zichtbaar is.
- Veteranen en relaties worden betrokken bij de verdere ontwikkeling van de nieuwe website van het NLVi, zodat hun wensen en voorkeuren ook bij deze aanpassing kunnen worden meegenomen.

- Het NLVi is gestart met het verder ontwikkelen van verdiepende programma's voor relaties van veteranen met uitzendgerelateerde (psychosociale/psychiatrische) problematiek. Hierbij wordt ook gewerkt aan een programma voor kinderen van deze doelgroep.

Daarbij heeft het NLVi aangegeven dat op basis van de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek een implementatieplan wordt opgesteld. Het NLVi heeft daarom een werkgroep ingesteld met vertegenwoordigers van het NLVi, het Landelijk Zorgsysteem voor Veteranen (LZV) en het ministerie van Defensie. Deze werkgroep is ondertussen voortvarend gestart met de verdere concretisering van de aanbevelingen.

Als onderdeel van deze verdere concretisering voert het NLVi op dit moment aanvullende gesprekken met relaties van veteranen, waaronder ook relaties van veteranen die aan het onderzoek 'Erken mijn zorgen' hebben deelgenomen. Het doel hiervan is om beter zicht te krijgen op ervaringen van deze relaties en op mogelijkheden tot verbetering van het ondersteuningsaanbod.

Nadat deze gesprekken gevoerd zijn en geanalyseerd, volgt een plan waarin de aanbevelingen uit het rapport 'Erken mijn zorgen' worden vertaald naar concrete acties. Dit plan zal vervolgens ook aan relaties van veteranen worden voorgelegd, zodat relaties worden betrokken en het draagvlak voor de acties wordt vergroot. Het plan is naar verwachting in het derde kwartaal van 2025 gereed en ik zal u voor het einde van dit jaar informeren over de implementatie ervan.

Op deze manier zetten we de benodigde stappen om het ondersteuningsaanbod voor relaties van veteranen nog beter te laten aansluiten bij de behoeften van deze doelgroep.

DE MINISTER VAN DEFENSIE

Ruben Brekelmans

KD: Ambtelijke leiding
DIRECTORAAT-GENERAAL
BELEID

Datum

03 APR 2025

Onze referentie

D2025-000786

MINDEF20250005111